

Tekoäly muutti viestinnän opetuksen arkea – opettajat kaipaavat tukea, resursseja ja yhteistä linjaa

24.6.2026

Tammikuussa 2026 viestinnän ja vuorovaikutuksen tieteellisessä aikakauslehti *Prologissa* julkaistu vertaisarvioitu tutkimus osoittaa, että generatiivisen tekoälyn nopea yleistyminen vaikutti ammattikorkeakoulujen viestinnän opetuksen arkeen jo lukuvuonna 2023–2024.

Seinäjoen ammattikorkeakoulun Noora Kivimäen ja Elisa Kannaston selvityksessä *”Pyyhkäisee kuin kulovalkea ja valtavalla vauhdilla” – Ammattikorkeakoulujen viestinnän opettajien käsityksiä tekoälymurroksesta* tarkasteltiin suomalaisten ammattikorkeakoulujen viestinnän opettajien kokemuksia tekoälyosaamisestaan ja näkemyksiä tekoälyn käytöstä työssä ja opetuksessa. Lisäksi selvitettiin, millaisina viestinnän opettajat kokivat tekoälyn käyttöön liittyvät olosuhteet, saamansa resurssin ja tuen.

Tutkimuksen kontekstina oli tekoälyn käyttöönottovaihe lukuvuonna 2023–2024: ajanjakso, jona tekoälyn käyttö oli nopeasti yleistynyt, mutta käyttötavat ja käyttöön suhtautuminen vaihtelivat laajasti niin yksilöiden kuin organisaatioidenkin kesken. Aineisto kerättiin keväällä 2024 kyselyllä, johon vastasi 23 viestinnän opettajaa ammattikorkeakouluista eri puolilta Suomea.

Tekoälyosaaminen eriytymässä

Selvityksen mukaan moni viestinnän opettaja koki keväällä 2024 ottaneensa tekoälyn haltuun kohtuullisesti, mutta epävarmuutta herättivät erityisesti tekoälytaitojen opettaminen opiskelijoille sekä työelämän tarpeisiin

vastaaminen. Kukaan vastaajista ei tuossa vaiheessa pitänyt itseään tekoälyeksperttinä, ja tuloksissa näkyi opettajien taitojen eriytyminen: osa koki osaamisensa riittäväksi, osa vähäiseksi. Tutkimuksessa nousi esiin myös kokemus siitä, että opiskelijat saattoivat olla opettajaa edellä tekoälyn käytössä ja jakoivat oppimistilanteissa asiantuntijuuttaan.

Tekoälyosaamisen kehittämiseen saatavilla oleva tuki vaihteli kyselyn perusteella ammattikorkeakouluittain. Vaikka osa vastaajista koki saaneensa organisaatioltaan koulutusta ja tukea tekoälyn käyttöönottoon, ei kaikissa korkeakouluissa ollut vastaajien mukaan kyselyajankohtana resursseja koulutukseen tai esimerkiksi ohjeistusta siitä, miten tekoäly tulisi huomioida opetuksessa. Tämä asetti opettajat muutoksen keskellä jossain määrin eriarvoiseen asemaan.

Työn kuormitus kasvoi

Selvityksen tulokset haastavat ajatusta siitä, että tekoäly automaattisesti helpottaisi opettajan työtä. Vaikka opettajat hyödynsivät vuonna 2024 tekoälyä jo esimerkiksi opintojaksojen ja materiaalien suunnittelussa, kääntämisessä ja tiedonhaussa, suurin osa ei kokenut sen tehostaneen työntekoa merkittävästi.

Sen sijaan työn kuormittavuus oli opettajien kokemuksen mukaan kasvanut: oppimistehtävien toteutusta ja arviointia jouduttiin miettimään uudelleen. Moni oli siirtänyt perinteisesti kotona teetettäviä töitä valvottuun luokkaympäristöön varmistaakseen, että opiskelija osoittaa omilla suorituksillaan oppineensa sen, mitä opintojaksolla tavoitellaan. Kuormitusta lisäsi myös tarve opetella uutta ja huomioida työelämän uudenlaiset tarpeet. Työhyvinvointia heikensivät opettajien kokemuksen mukaan lisääntyneet vilppitapaukset ja epävarmuus omasta osaamisesta.

Yhteisen linjan kaipuu

Tutkimuksen perusteella tekoälyn viestinnän opetukseen aiheuttamat muutokset näyttäytyivät jossain määrin kaoottisena, alhaalta ylöspäin etenevänä muutoksena, jossa työntekijät reagoivat muuttuneeseen toimintaympäristöön. Viestinnän opettajat kaipasivatkin korkeakouluilta enemmän tukea ja resursseja tekoälyn käyttöönottoon, ja he näkivät ohjauksen ja tuen tarjoamisen olevan nimenomaan organisaation vastuulla.

Vastaajat kokivat, että yksittäisten koulutusten lisäksi työelämän tekoälyosaamistarpeisiin vastaaminen vaatisi enemmän aikaa työkaluihin perehtymiseen ja tiiviimpää yhteydenpitoa organisaatioihin. Ajallisen ja taloudellisen resurssin lisäksi vastaajat kaipasivat sosiaalista tukea ja mahdollisuutta jakaa hyviä käytänteitä kollegojen kanssa. Lisäksi he kaipasivat korkeakoulujen *yhteistä linjaa.*

Tutkimuksen viesti on ajankohtainen nyt, kun tekoäly on vakiintumassa osaksi korkeakoulujen arkea. Koulutuksentarjoajien on tärkeää taata tekoälyaikakaudellakin asiantuntijoiden tarvitsemat viestintä- ja vuorovaikutustaidot. Uusien pedagogisten ratkaisujen kehittämiseksi tarvitaan asiantuntijoiden yhteistyötä ja asiantuntijoiden osaamisen varmistamiseksi korkeakoulukentän yhteistä rintamaa. Onkin mielenkiintoista seurata Arenen uusien tekoälysuositusten ympärillä käytävää keskustelua ja niiden vaikutusta korkeakoulujen

käytänteisiin ja linjauksiin.

Noora Kivimäki
FM, viestinnän ja suomen kielen lehtori
SEAMK

Elisa Kannasto
FT, koulutuspäällikkö, Master School
SEAMK

Tutustu Prologissa julkaistuun artikkeliin:

Kivimäki, N., & Kannasto, E. (2026). ”Pyyhkäisee kuin kulovalkea ja valtavalla vauhdilla” – Ammattikorkeakoulujen viestinnän opettajien kokemuksia ja näkemyksiä tekoälymurroksessa. *Prologi – Viestinnän ja vuorovaikutuksen tieteellinen aikakauslehti, 22*(1), 52–70. https://doi.org/10.33352/prlg.148207